

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Chiriac Stela și Pralea Grigore în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, în cauza penală privind-l pe

PRISEAJNIUC Vasili XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.02.2022 – 05.04.2022;

Instanța de apel: 03.05.2022 – 01.06.2022;

Instanța de recurs: 01.08.2022 – 26.10.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 05 aprilie 2022, Priseajniuc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, dintre care, termenul de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni s-a dispus a fi executat în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea termenului rămas de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, în temeiul art. 90¹ Cod penal, s-a dispus de a fi suspendat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

Din contul lui Priseajniuc Vasili s-a încasat în beneficiul statului suma de 768 (șapte sute șazeci și opt) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Priseajniuc Vasili, la data de 03.11.2021, aproximativ în intervalul orelor 12:00-16:00, fiind în stare de ebrietate, aflându-se împreună cu Antonciuc Alexandru în gospodăria lui Martin Alexei, amplasată în XXXXX, în rezultatul unui conflict spontan, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, i-a aplicat lui Antonciuc Alexandru mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și abdomenului, cauzându-i ultimului vătămări corporale.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.202119D0257 din 30.11.2021, la Antonciuc Alexandru, ruptura totală a vezicii urinare a fost produsă prin acțiunea

traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data indicată, se califica ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Priseajniuc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, adică, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei decizii de reîncadrare a acțiunilor inculpatului în baza art. 157 Cod penal, cu stabilirea pedepsei non privativă de libertate.

În susținerea acestor cerințe s-a invocat, că Priseajniuc Vasili nu este vinovat în săvârșirea infracțiunilor incriminate, pretinzându-se că instanța incorect a aplicat legea materială, nefiind apreciate corect probele, or, partea vătămată nu a declarat că a fost lovită în regiunea abdomenului

Consideră, că leziunile corporale puteau să apară în momentul când inculpatul și partea vătămată au căzut la pământ, primul căzând cu piciorul peste abdomenul părții vătămate.

Conclude că, în acțiunile lui Priseajniuc Vasili sunt semnele infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, vătămarea gravă a integrității corporale cauzată din imprudență.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, apelul avocatul Nicolae Baban în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect s-a axat în susținerea poziției pe declarațiile părții vătămate, martorilor Antonciuc Svetlana, Vicol Vasili, Martin Alexei, Grigorciuc Valerii și Flocea Elena.

De asemenea, instanța de fond just a plasat la baza sentinței și probele scrise care coroborează perfect cu probele verbale analizate supra și anume, înștiințarea telefonică înregistrată în R-2 nr.4834 din 04.11.2021, prin care a fost primită informația telefonică de la SR Edineț, precum că, după ajutor medical s-a adresat Antonciuc Alexandru, care a fost bătut (f.d.6), procesul-verbal de cercetare la lata locului din 04.11.2021, prin care a fost stabilit locul comiterii infracțiunii și anume gospodăria lui Martin Alexei, amplasată în XXXXX, care a fost supusă cercetării (f.d.17-20), raportul de constatare nr. 202119P0793 din 04.11.2021, conform căruia la Priseajniuc Vasili, s-a constatat edem posttraumatic echimotic la mâna dreaptă, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, sau lovire de acesta, posibil în timpul indicat, se califică ca vătămare corporală neînsemnată (f.d.22), raportul de expertiză judiciară nr. 202119D0257 din 30.11.2021, conform căruia la Antonciuc Alexandru, ruptura totală a vezicii urinare a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data indicată, se califica ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață (f.d. 25).

Astfel, analizând probatoriul administrat, instanța de apel a concluzionat că, probele administrate pe cauză corespundeau cerințelor stipulate de art. 101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza

unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrează pe deplin vinovăția lui Priseajniuc Vasili în fapta imputată, instanța de fond corect apreciind probele acuzării și plasându-le la baza sentinței de condamnare.

Vis a vis de alegațiile apărării privitor la faptul că în acțiunile inculpatului n-ar fi întrunite elementele infracțiunii incriminate, pledând pentru reîncadrarea acțiunilor acestuia, instanța de apel a indicat că sunt confirmate obiectul, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal și fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de cauzare a vătămării grave a integrității corporale se confirmă prin probele anexate la dosar. Sunt evidente și urmările prejudiciabile sub forma vătămării grave a integrității corporale și a sănătății, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 202119D0257 din 30.11.2021, conform căruia lui Antoniu Alexandru i s-au produs vătămări care se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață (f.d. 25). Persistă la caz și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, fapt confirmat atât prin declarațiile martorului Flocea Elena cât și prin raportul de expertiză specificat, potrivit căruia vătămarea a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur. Este cert și faptul, că anterior maltratării sale, partea vătămată se simțea bine, tăind toată ziua lemne, durerile au apărut după maltratarea sa de către inculpat.

Privitor la aplicarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform legii penale face parte din categoria infracțiunilor grave, săvârșită prin forma vinovăției – intenția, de personalitatea inculpatului care la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 47), lipsa condamnărilor penale anterioare, starea sănătății acestuia, nerecunoașterea integrală a vinovăției, nereperarea prejudiciului cauzat părții vătămate, corect ajungând la concluzia că, corectarea și corijarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea ultimului de societate, considerând, că pedeapsa închisorii va contribui efectiv la conștientizarea de către el a faptei comise cu prevenirea comiterii ei pe viitor.

Corect a statuat instanța de fond și privitor la iraționalitatea executării integrale a pedepsei cu închisoare dispunând suspendarea parțială a executării pedepsei, astfel încât 1/2 din ea urmează a fi executată în penitenciar, iar cea de-a doua jumătate cu suspendare condiționată pentru perioadă de probațiune, în care inculpatul trebuie să dea dovadă de conștientizare a caracterului criminal a faptelor comise, manifestând reeducare și reintegrare în societate.

La caz, nu au fost stabilite careva derogări nici la admiterii solicitării acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul în beneficiul statului a cheltuielilor suportate din bugetul de stat pentru raporturile de constatare și raportul de expertiză în sumă de 768 lei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocații Chiriac Stela și Pralea Grigore în numele inculpatului au atacat-o cu recursuri ordinare, solicitând casarea acesteia.

6.1 *Avocatul Chiriac Stela în interesele inculpatului* invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea

cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 157 Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanța nu a motivat prezența tuturor semnelor calificative ale infracțiunii imputate inculpatului, probele le-a enumerat în ordine cronologică fără să le aprecieze prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- inculpatul vina în cele incriminate nu și-a recunoscut, invocând că instanța incorect a aplicat legea materială, nefiind apreciate corect probele, or, partea vătămată nu a declarat că a fost lovită în regiunea abdomenului. Consideră, că leziunile corporale puteau să apară în momentul când inculpatul și partea vătămată au căzut la pământ, ultimul căzând cu piciorul peste abdomenul părții vătămate;

- sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, pe probe contradictorii care se exclud reciproc, și pe divergențele care n-au putut fi excluse în cadrul cercetărilor judecătorești;

- probele prezentate de partea acuzării au fost combătute în cadrul examinării cercetării judecătorești, astfel toate îndoielile urmează a fi tratate în folosul inculpatului;

- atât instanța de fond cât și de apel nu au ținut cont de personalitatea inculpatului care la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 47), lipsa condamnărilor penale anterioare, starea sănătății, recunoașterea integrală a vinovăției, repararea parțială a prejudiciului cauzat părții vătămate, incorect ajungând la concluzia că, corectarea și corijarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea ultimului de societate.

6.2 Avocatul Pralea Grigore în interesele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare pentru a corecta erorile admise.

În motivare recurentul a indicat că, inculpatul atât la urmărirea penală cât și în instanța de judecată nu a recunoscut vina. Prin probele examinate în prima instanță s-a demonstrat lipsa componentei infracțiunii incriminate, urma să fie o sentință de achitare, fapt care prima instanță și instanța de apel eronat au tratat prevederile legii materiale.

Astfel, a fost lipsit de dreptul la apărare și la echitatea judiciară ocrotită de Legea Națională și cea Internațională.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor ordinare a avocaților, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădite neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii*

instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

8.1 *Din textul recursului declarat de avocata Chiriac Stela, aceasta a invocat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a calificat acțiunile inculpatului.*

Potrivit textului, recurenta nu a concretizat care din temeiurile pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită* persistă în speță, or, Colegiul penal analizând acest temei în raport cu motivele invocate, acesta nu și-a găsit confirmare, deoarece prin cercetarea probatoriului de către instanța de apel au fost dovedite elementele infracțiunii prezente de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În esență, recurenta invocă că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare totalitatea circumstanțelor de fapt și de drept a cauzei penale dedusă judecății, ajungând neîntemeiat la concluzia condamnării inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, fiind oportună, în opinia sa, recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 157 Cod penal cu stabilirea unei pedepse non-privative de libertate.

Referitor la criticile expuse de către recurentă, Colegiul Penal amintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al primei instanțe și al instanței de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci v-a verifica prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul Priseajniuc Vasili.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă de menținere a sentinței atacate, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelantă, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Deși se invocă că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, Colegiul penal consideră că instanțele de fond întemeiat au conchis că afirmațiile respective nu generează achitarea acestuia, or în cursul judecării cauzei au fost

cercetate probe care înlătură orice dubiu și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în cele incriminate.

Deși inculpatul vina nu a recunoscut (de facto a recunoscut parțial), instanțele de judecată au constatat că vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate, care sunt totalmente confirmate prin declarațiile martorilor Antoniu Svetlana, Vicol Vasili, Martin Alexei, Grigoriuc Valerii și Flocea Elena, care au fost audiați în conformitate cu prevederile legale și avertizați asupra răspunderii ce o poartă conform art. 312 Cod penal precum și prin materialele cauzei care au fost cercetate atât în instanța de fond cât și în cea de apel. De asemenea, raportul de expertiză judiciară nr. 202119D0257 din 30.11.2021, a demonstrat că lui Antoniu Alexandru i-au fost provocate vătămări produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur și se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață (f.d.25).

Colegiul penal, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii, a respins poziția apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 157 Cod penal, din lipsa intenției, or la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția inculpatului în săvârșirea anume a infracțiunii cu intenție.

Astfel, argumentul precum că nu au fost întrunite elementele infracțiunii este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurenței, or, instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că în acțiunile lui Priseajniuc Vasili sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în art. 427 alin. (1) pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile art. 75 și 90¹ Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor și condițiile de aplicare a institutului suspendării condiționate, limitele în raport cu circumstanțe agravante și atenuante etc., ținând seama de cele stabilite în partea specială a Codului.

La caz, Colegiul penal menționează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a

tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Contrar celor expuse de recurentă în cererea sa, se constată că instanțele de fond și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 90¹ Cod penal, ținând cont și de gravitatea infracțiunii săvârșite (grave), de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, lipsa antecedentelor, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia, corect fiind aplicate în privința acestuia prevederile art. 90¹ Cod penal.

Criticile formulate de apărătoare în recursul ordinar au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

8.2 Referitor la recursul declarat de avocatul Pralea Grigore

Colegiul penal menționează că în corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, *instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.*

Reieșind din dispoziția art. 430 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să corespundă anumitor cerințe, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemelor de drept ce persistă în cauza deferită judecării și care au afectat echitatea procedurilor desfășurate de instanța de apel.

În speță, recurentul critică hotărârea și solicită reaprecierea probelor și rejudecarea cauzei, însă în motivarea soluției indică o serie de articole din Codul de procedură penală fără o motivare plauzibilă ce ar susține poziția apărării.

Pe această linie de considerente, Colegiul evidențiază că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.* Completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întreg procesul penal.

Așadar, reieșind din considerentele enunțate supra se impune concluzia că recursul avocatului Pralea Grigore este unul contrar prevederilor procedurale prescrise la art. 430 Cod de procedură penală, prin urmare nu corespunde cerințelor de conținut.

Astfel, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de avocata Chiriac Stela fiind vădit neîntemeiat și de avocatul Pralea Grigore pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iunie 2022, în cauza penală privindu-l pe PRISEAJNIUC Vasili XXXXX, de avocata Chiriac Stela în numele inculpatului ca fiind vădit neîntemeiat și de avocatul Pralea Grigore în numele inculpatului pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN